

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • petek • 15. junij 2001 šte. 24 (3122) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Pastoralni odbor odločno za dvojezičnost v cerkvi

Slovenski pastoralni odbor sodgovarja koroški brambovski zvezi z izjavo, v kateri jasno zavzema stališče do dvojezičnosti v cerkvi in poudarja, da so odgovorni v diecezi dolžni, da skrbijo za mirno in pravično sožitje obeh narodnih skupnosti v deželi. Zato se odbor pridružuje stališču škofa dr.

Egona Kapellarija, ki pravi, da je treba pritožbe glede slovenskega in nemškega bogoslužja reševati znotraj Cerkve. Za take primere obstaja nemško-slovenski koordinacijski odbor, ki je že zadolžen z zadevo birme v Šentlipšu.

Pastoralni odbor pa ostro zavrača očitek, da je katoliška

cerkev »sredstvo za slovensko agitacijo«; kaj takega ni mogoče očitati tudi slovenskim narodnostnim institucijam.

Ker je katoliška cerkev skupnost, ki presega meje, ne vidi pastoralni odbor – posebno še v času skupne Evrope – v izjavah brambavske zveze nobenih smernic za bodočnost. ■

IMENOVANJE IN FUNKCIJA

Jure Žmauc novi generalni konzul

Z odlokom vlade Republike Slovenije in z objavo v uradnem listu je dosednji konzul Jure Žmauc bil imenovan za generalnega konzula R Slovenije v Celovcu. V tej funkciji je nasledil Jožeta Jeraja, ki se mu je lani iztekel mandat.

Jure Žmauc je že dobri dve leti na službenem mestu v Celovcu, prej pa je bil vodilni sodelavec državne sekretarke Marije Logarjeve na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu. Že v tej funkciji se je doobra seznanil s koroško situacijo, kar ga za to važno nalogo še dodatno usposablja. Sploh pa je strokovno pristopanje h vprašanju značilno za novega gospodarja na generalnem konzulatu na Radetzkyjevi cesti.

Novi generalni konzul je po poklicu in izobrazbi pravnik, med drugim se je izobraževal tudi na dunajski univerzi.

Jure Žmauc je zrastel v Mariboru, kjer je tudi maturiral in študiral. Nekaj časa je bil tudi vodja pisarne rektorja univerze. Poleg Koroške je Štajerska seveda njegova najljubša pokrajina. Novi generalni konzul je poročen in oče dveh otrok Juretu Žmaucu za imenovanje čestitamo in mu pri opravljanju odgovorne funkcije želimo vse najboljše.

Minulo soboto sta veleposlanik R Slovenije Ivo Vajgl in konzul Boris Jelovšek pri severnem portalu predora položila venec za vse, ki so kot sužnji trpeli v kacetu na Ljubelju.

PREBLISK

■ S predpisi naj bi dosegli več discipline po šolah. Strinjamo se, da bi sta disciplina in pridnost pol uspeha. Hm, pa se bo dalo to res doseči s strožjimi kaznimi in z grožnjami? Morebiti znajo to drugi bolje, meni to ne uspeva.

Tudi nimam pojma, kako, na kakšen način naj bi starši grozili in kaznovali. To bo znalo odslej – po predpisih –olsko osebje. Mislite, da bo mene kdo poslušal, če bom rekla, da mi zmerjanje, vpitje, tepež na šoli ni všeč? Starši ne moremo sedeti po ves dan poleg svojih miljenčev in jih držati za roke, da bi se jim kaj ne zgodilo. Pa jim raje skušamo dopovedati, naj se kar lepo navadijo, da je družba pač taka, da se bodo vse življenje morali soočiti z

vsakovrstnim nasiljem, pa naj bo verbalno ali fizično. Mularija se pač kaj malo razlikuje od svojih vzornikov in po prastari navadi in po vsej verjetnosti ne bo bodoča družba nič boljše in nič slabša od sedanje.

Več discipline

Se bo res kdo toliko zdiscipliniral, da bo – če že tuje otroke uči slovensko – v tem jeziku govoril tudi s svojimi lastnimi? Da bo iskala najprej bruno v svojem očesu in šele zatem smet v drugem? Ampak za take vrste disciplinarnih prestopkov ni kazni. Morda pa si kdo v današnjih časih pričakuje za to celo medaljo. S. W.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV vabi na

tovariško srečanje protifašistov in demokratov

v nedeljo, 24. junija 2001, ob 14. uri pri Peršmanu v Podpeci nad Železno Kaplo

Na sporedu polaganje vencev ob spomeniku, govori in nastopi kulturnih skupin.

Sledi družabno srečanje. Udeležite se srečanja z znanci, prijatelji in sorodniki!

KOTMARA VAS

Uredili bodo vaški trg

Ureditev vaškega trga v Kotmari vasi bo stala okoli 5 milijonov šilingov. Tla bodo deloma tlakovali s kockami iz boccenskega porfirja. Prestaviti bo treba križ, urefiti razsvetljavo, tudi v vodni strugi bo treba to pa ono spremeniti. Pri potoku sta potrebna nova ograja in

nov most. Za potnike bodo uredili pri cesti čakalnico. Za podiranje hiše je bilo treba plačati 191.000 šilingov. Pred začetkom del pa bodo priredili informacijski večer.

Dela pri kanalu nadaljujejo. Odsek 05 (Čahorče, Preblje, Talir) je dobilo podjetje Erhard Mörtl iz Volšperka; s honorarji vred stane vse skupaj okoli 24 mio šilingov. Na Prebljah in na Talirju bod začeli z deli že letos. Pri banki Die Kärntner (najugodnejša ponudba) bo občina najela 13.172.000 šilingov. Treba bo tudi popraviti poti, ki so poškodovane zaradi kanalizacijskih del. Podjetje Teerag-Asdag bo to opravilo za 671.880 šilingov.

Člani odbora za urejanje sporov zaradi divjadi so: za lovce Harald Tomaschitz (namestnik Robert Waldhauser), za kmetijski odbor Valentin Leutschacher (Jože Wakounig), za lovski sosvet Franz Müller (Franz Triebnig). Lovci bojo zvišali odstrel pri srnjadi, tako da bo tudi škoda manjša.

Občinske obrate vodi od 1. junija dalje spet vodja občinskega urada Stefan Adlaßnig (doslej Sabine Köfer). Med poročili je župan Thomas Goritschnig omenil, da bo dobil vsak razred kotmirške ljudske šole računalnik; dežela bo podprla šolanje učiteljev.

MEPZ PODJUNA, VOX, SPD EDINOST, MOPZ KRALJ MATJAŽ, MADRIGALCHOR KLAGENFURT, SALVATOR-PFARRE GRAZ, SPD DANICA

vabijo na koncerte komornega zbora iz Ukrajine

Cantus

v soboto, 16. 6., ob 20.30 v Kult. domu v Pliberku
v nedeljo, 17. 6., ob 17.00 v Gradcu, v cerkvi Salvatorja

v pon., 18. 6., ob 19.30 v Domu glasbe v Celovcu

Prisrčno vabljeni!

DVOJEZIČNI ZBOR IN SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabita na koncert

»OHJO«

Kurta Ostbahna & Combo

v četrtek, 21. junija 2001, ob 19. uri na dvorišču Mohorjeve v Celovcu, 10.-Oktober Straße 10

Predskupina Bališ

Vstopnice v predprodaji 220 šil., večerna blagajna 280 šil.

Prisrčno vabljeni!

SPOMINSKA SVEČANOST PRI BIVŠIH TABORIŠČIH NA LJUBELJU

Koncentracijska taborišča so bila pekel na zemlji

Okoli petsto ljudi se je v soboto, 9. junija dopoldne v vetrovnem in hladnem vremenu zbralu pri severnem portalu ljubeljskega predora na spominski svečanosti, namenjeni vsem, ki so kot sužnji nacističnega režima gradili ta predor. Mnogi tega mučenja niso preživeli. Od preživelih pa jih precej vsako leto pride na kraj trpljenja in razčlovečenja. Na spominsko svečanost je kot vsa leta doslej vabila Delovna skupnost »Mauthausen Aktiv Karnten-Koroška« z univerzitetnim profesorjem Petrom Gstettnerjem na čelu.

Na začetku je Gstettner poudaril, kako potreben je spomin preživelih prič, kajti gozd je v letih od konca druge svetovne vojne in od dneva osvoboditve severnega koncentracijskega taborišča na Ljubelju naprej prerasel kraje groze in pokrtil sledove takratnih dogajanj. Zato je treba vsaj zgodovino tega kaceta rešiti, da ne bo šla v pozabo. Postregel je z informacijo, ki jo je ohranil in rešil pozabe inž. Janko Tišler, dokumentator tega koncentracijskega taborišča, da so 12. julija 1944 iz glavnega taborišča Mauthausen v ljubeljsko podružnico pripeljali 15 po vsej verjetnosti madžarskih Judov. O njihovi nadaljnji usodi ni nič znanega.

V zastopstvu obolelega predsednika izraelske verske skupnosti na Štajerskem, Koroškem in Gradiščanskem, Gerarda Sonnescheina, je zbrane pismeno pozdravil predsednik izraelske verske skupnosti na Dunaju, Ariel Muzicant. »Prišli ste, da bi se spomnili vseh žrtev na Ljubelju, pa tudi, da bi izkazali svojo čuječnost in budnost proti oživiljanju nacifašistične ideologije. Svečanost je demonstracija odločnosti proti ideologiji, ki temelji na zaničevanju človeka, proti politikom, ki hvalijo zaposlitveno politiko nacistov ali pa hvalijo SS kot zgled za današnji čas.«

Zastopnik avstrijskega notranjega ministrstva Wolf Szymanski se je v imenu ministra Strasserja zahvalil DS »Mauthausen Aktiv Karnten-Koroška«, da je to mesto zločina umestila v zavesti ljudi.

Jean Baptist Mathieu, vodja francoskega aktiva »Amical Mauthausen« je v imenu predsednika tega združenja generala Macarija dejal, da je potreben dialog med potomci žrtev in storilcev. Meja pa, ki je nihče ne more prekoračiti, je odnos do nacizma. Na tej točki se loči seme od plevela, ta meja je ločnica za vse čase. Ta režim in ideologija sta si nakopala tolikšno zločinsko breme, da tega nihče ne more pozabiti in zbrisati. Jeana Baptista Mathieua so nacisti kot 23-letnega mladeniča najprej poslali v kacet Mauthausen, od koder je bil prestavljen na Ljubeljo, kjer je dočkal svobodo.

V imenu slovenskih kacetnikov ter v imenu Zveze združenj borcev NOB je svečanost in navzoče pozdravil prof. Jože Hlebanja. Svaril je pred oživiljanjem nacistične ideologije in

pred vsemi pojavi nacionalne nestrpnosti. Posebej je naglasil neskladnost koroškega hajmatdinstina z evropsko miselnostjo.

Župan občine Devin-Nabrežina Marino Vocci je vse povabil na »pot spomina«, da revizionisti

Ljubelj, tako Wiesner, je bil gradbišče smrti. Pol stoletja po koncu druge svetovne vojne živijo le še redki preživeli kacetniki, vse več ljudi pa prihaja na spominske svečanosti. Mauthausen je postal sinonim za

rodni združenj bivših kacetnikov ter predsednik koroških Zelenih Michael Johann, delegacija Memorial Karnten-Koroška, škofijski kancler Michael Krištof in evangeličanski superintendent Joachim Rathke. Delegacije so pri portalu položile vence v spomin na žrtve gradnje predora.

Po utečeni navadi je zatem bila spominska svečanost na slovenski strani Ljubelja, kjer je bilo glavno taborišče na Ljubelju. Pri spomeniku, kjer so položili vence, je stala častna straža slovenske vojske.

Tržiški župan Pavel Rupar je dejal, da je mlajšim rodovom zgodovino o taborišču na Ljubelju treba povedati brez idoloških predznakov, da ne bojo zlorabljali besed kot svoboda, svobodnemiseln in svobodnjaški.

nihče ni mogel vzeti, prepuščeni na milost in nemilost rabljem so upali, da jih bojo partizani osvobodili, da jih svet ne bo pozabil. Koncentracijska taborišča so prostori, kjer se je nacistična ideologija izživela v najčistejši obliki: to je bil pekel na zemlji. Taborišča so sramota za vsakogar.«

Prepotrebne in jasne besede

Potem je minister spregovoril prepotrebne besede: samo zaradi upora proti okupatorju smo Slovenci preživeli kot narod in je Evropa svobodna. Spomin na te dogodke mora biti nenehen, da se to ne bo več ponovilo. Ta spomin je boleč, mnogim v opomin, a kljub temu danes spet doživljamo sovraštvo do drugih, do tujcev, antisemitizem. Spominjati se moramo, kdo je bil okupator in kdo se je proti njemu boril. Samo ta boj je omogočil, da danes živimo v miru, ki ga je treba stalno ohranjati.

Jean Baptiste Mathieu pa je v svojem nagovoru opozoril na posebnost ljubeljskega taborišča: To je bilo edino mauthausensko taborišče, kjer kacetnikov, ki jim je uspel pobeg, niso ujeli in jih vrnili nazaj. To pa zato ne, ker jim je prebivalstvo teh krajev, Slovenci, pomagalo. V teh krajih izven taborišča zakon esesa ni več veljal. Hvala vam zato, dragi Slovenci.

Večjega in plemenitejšega priznanja selskim, brojskim in plajberškim kmetom ni.

In potem srhljiva ugotovitev: drugod v Avstriji in v Nemčiji pa je bilo prav obratno.

Svojo nagovor je Mathieu zaključil z besedami, naslovljenimi na mlajši slovenski rod: kot dediči partizanov ste vredni svojih junaških prednikov.

Franc Wakounig

Peter Gstettner in Otto Wiesner, star 91 let

zem in potvarjanje zgodovine ne bosta slavila uspeh. V Evropi »moramo slej ko prej braniti vrednote humanizma in svobode, če naj bo kraj, kjer bo lahko vsakdo živel po svoji meri.«

Svečanosti so se udeležili študenti celovške univerze, dijaki gimnazije v Špitalu, dijaki tehnične srednje šole v Beljaku ter gimnazije »Ingeborg Bachmann« v Celovcu. Thomas Aiglsberger je v imenu mladine zahteval osveščanje namesto zamolčanja. Prav zato da so na špitalski gimnaziji v posebnem projektu iskali sledove nacističnega nasilja ter elitarnega nacionalizma.

Slavnostni govornik na avstrijski strani Ljubelja je bil 91-letni Otto Wiesner iz Berlina, ki je bil od leta 1934 zaprt v nacističnih ječah in kacetih. Leta 1945 je bil osvobojen v Mauthausnu. Na njegovem personalnem aktu je pisalo »Rückkehr unerwünscht (Vrnitev nezaželjena)«. Po načrtih vodje SD Ernsta Kaltenbrunnerja naj bi še zadnje dni vojne pobili nad 20.000 kacetnikov. Ta načrt je hvala Bogu spodletel.

Spomin je boleč, a očiščujoč. Ali se morda prav zategadelj nekateri takih proslav ne udeležujejo? Vrh tega na Koroškem še vedno velja prepričanje in izkušnja, da udeležba pri takih proslavah kot je bila ljubeljska, med politikami ne uživa največjega ugleda.

Kljub temu pa je treba vprašati, kje so bili tisti koroški politiki, ki sicer tako radi govorijo o humanizmu, o evropskih demokratičnih standardih, o vrednotah socialne demokracije in o anti-fašističnih temeljih poveljne Avstrije? Ah, kaj. Kdor jih je v soboto iskal, jih ni našel. Na Ulrichsbergu/Vrhu ali pri manifestacijah večnih včerajšnjikov pa jih bo gotovo videl.

fw

Glasbeniki so krstno izvedli svečanosti namenjeno kompozicijo

zločinsko dejanje, ki mu v evropski zgodovini ni para. Na Koroškem sta Ljubelj in ss-kasarna v Dhovšah/Lendorf pri Celovcu sinonim tega nasilja. Spomenik na Ljubelju vrača spomin na to grozo v zavest ljudi. Tega spomina noben revizionizem ali poskusi potvarjanja zgodovine ne bojo izbrisali več iz zavesti človeštva. Prav zato je treba biti buden proti pojavljanju in oživiljanju nacistične ideologije, ki se danes ponuja seveda v drugi, sodobnejši obliki. Treba je biti buden in čuječ proti pojavom v politiki, kot jih doživljamo v Avstriji in Italiji. Wiesner je posebej spomnil na pogum slovenskih partizanov in vseh upornikov, ki so se borili proti nacizmu, in je naglasil potrebo po kulturi spominjanja na Koroškem.

Spominsko svečanost na severni strani Ljubelja je glasbeno obeležil instrumentalni kvartet, med udeleženci pa so bili boroveljski župan Helmut Krainer, predsednik koroških partizanov Peter Kuchar, predstavniki Zveze slovenskih izseljencev, slovenski ambasador Ivo Vajgl in konzul Boris Jelovšek, zastopnik avstrijske vojske Arno Kronhofer, zastopniki slovenskih političnih in kulturnih organizacij, predstavnika jugoslovanske in albanske ambasade, vicerektorica celovške univerze Helga Rabenstein-Moser in predstavniki medna-

Kajti ta gesla so stala tudi na začetku nacistične strahovlade. Svoj govor je končal s pozdravom »Smrt fašizmu!«.

Glavni govornik je bil minister za socialo Vladimir Dimovski. »Ni besed za opis trpljenja taboriščnikov na Ljubelju,« je dejal. Razčlovečenje je bilo popolno, ljudje so bili le še številke. A upanja po svobodi jim

KOORDINACIJSKI ODBOR KOROŠKIH SLOVENCEV

Izjava s seje 16. maja 2001

Razširjeni koordinacijski odbor koroških Slovencev (KOKS) je na seji, dne 16. maja 2001, v k & k centru v Šentjanžu v Rožu obširno razpravljalo o položaju slovenske narodne skupnosti na Koroškem, potrdil dogovor, ki je bil podpisan 8. maja 2001 pri okrogli mizi o »Manjšinski politiki na Koroškem« in v pojasnitve sprejel te sklepe:

Razširjeni KOKS podpira razrešitev tako imenovanega paketa, dogovorjenega avgusta leta 2000. Razširjeni KOKS pričakuje, da bodo vse točke paketa razrešene do poletja tega leta.

Razširjeni KOKS se nadalje izreka za konstruktivne in enakopravne razgovore z deželno in zvezno vlado s ciljem, da se vsa odprta vprašanja manjšinske zaščite razrešijo v doglednem času. Poleg tega podpira vse iniciative, ki bi privedle do izboljšanja sožitja v deželi.

Razširjeni KOKS zavrača vse napade na institucije pravne države. Ustavno sodišče je pomemben dejavnik pravne države in njegove odločitve je treba spoštovati oziroma uveljaviti. Razširjeni KOKS zagovarja pravno državo in institucije le-te ter pravico pripadnikov slovenske narodne skupnosti, da se poslužujejo poti do vrhovnih sodišč.

Razširjeni KOKS zavrača vse poizkuse manipulacij ljudskega štetja. Pri ljudskem štetju se med drugim sprašuje po pogovornem jeziku, ne pa po narodni pripadnosti. Ker so nekatere organizacije pozivale k neresničnemu izpolnjevanju števniških pol, obstaja nevarnost, da tozadevni rezultati ne bodo ustrezali resnici.

O tem in o jezikovni politiki večjezične demokratične Južne Afrike je prejšnji teden na celovški univerzi predaval Neville Alexander, germanist in profesor na univerzi v Cape Townu.

Življenjepis Nevillu Alexandru skorajda nalaga vlogo borca za večjezično Južno Afriko in za enakopravnost jezikov vseh tam živečih narodov. Leta 1961 je v Tübingenu v Nemčiji promoviral na germanistiki in potem do leta 1963 poučeval v Kapstadtu. To je bil čas, ko je belci rasistični režim ponovno zaostri ukrepe proti črnem, le ti pa so se pod vplivom alžirske in kubanske revolucije začeli načrtovati in z orožjem v roki upirati nasilju, ki je temeljilo na rasni superiornosti belcev ter inferiornosti črncev.

Neville Alexander je svojo odločitev za upor poplačal z ječo na zloglasnem otoku Robben Island. Sedel je od l. 1963 do 1974 in v tem času bil celični sosed Nelsona Mandela. Po izpustitvi je bil še pet let v hišnem priporu.

Razprave v zaporu

Neville Alexander o času zapora in pripora govori mirno, brez jeze, zamere in sovraštva. Nasprotno, dejal je, da je to bil čas, ko so se zaprti voditelji ANC-ja (Afriškega nacionalnega kongresa) z branjem in študijem ter diskusijami pripravljali na trenutek, ko bo treba prevzeti oblast. V ječi »smo imeli mnogo časa za branje, za študij, za razprave, tam so se kresale misli,« pravi; in ta čas so dobro izrabili.

Eno od pomembnih vprašanj pri vsakodnevnih razpravah je bila prihodnja jezikovna in etnična ureditev Južne Afrike. Alexander Neville se je nagibal in odločil za varianto večjezičnega izobraževanja na osnovi materinega jezika posameznika. Vsak Južni Afričan naj bi bil vsaj trijezično izobražen in usposobljen.

JEZIKOVNA POLITIKA V JUŽNI AFRIKI

Materinščina naj bo temelj večjezične izobrazbe

O jezikovni podobi in pestrosti Južnoafriške republike je pri nas bolj malo znano, pa čeprav smo o siceršnjem političnem razvoju te države od belega rasističnega režima do parlamentarne demokracije razmeroma dobro poučeni. Le malo ve, da v državi govorijo več kot deset jezikov, ne le angleščino ter uradni jezik Burov, afrikaans. Tudi o boju za enakopravnost ostalih jezikov ni kaj dosti znanega.

Prav tako pomembno vlogo je igralo vprašanje lastne južnoafriške nacionalne identitete. Neville Alexander je zastopal stališče, da se takšna narodna zavest šele razvija, Nelson Mandela pa je to nacijo že videl uresničeno, pri čemer so bili po njegovem Bantuji in belci državna naroda, ostali črnici, mešanci in Indijci pa manjšine. Neville Alexander se je boril proti rasno definirani naciji in na rasni premoči utemeljeni jezikovni politiki.

Ko je spet mogel poučevati, je široko izobraženi in načitani germanist kaj hitro spoznal katastrofalne posledice, ki jih je imela rasistična šolska politika za jezikovno podobo države. Črnem je bil načrtno onemogočen dostop do angleščine. Učili so se jezika afrikaans, osvraženega jezika rasistov. Kdor pa v Južni Afriki ne zna angleško, ta je izločen iz odločilnih družbenih mehanizmov, temu je tudi zaprta poklicna in socialna kariera. Beli režim je torej tudi z diskriminatorično jezikovno politiko do črncev varoval svoje družbene in gospodarske ter politične fevde.

Za Nevilla Alexandra je postalo jasno, da je jezikovno vprašanje ključno gibalno južnoafriškega razvoja. To so potrdile tudi ostre demonstracije dijakov, ki so se uprli nadaljevanju apartheidske jezikovne politike, ki je temeljila na »rasni čistosti« posameznih etničnih skupin in je s tem zagotavljala premoč belcev. Dijaki so zahtevali pouk angleščine.

Konferenca v Accri

Da dijaki niso zahtevali pouka tudi v svojih materinščinah, je posledica kolonializma, ki je spodrezal korenine ozaveščenosti za lasten jezik. Angleščina in francoščina sta danes v Afriki tako rekoč uradna jezika, jezika vzpona in kariere, »linguae francae« ali »obča občevalna jezika«, kar vodi v razvrednotenje avtohtonih jezikov. Neville Alexander zato v soglasju s tezami in zahtevami, ki so jih leta 1996 v Accri sprejeli afriški ministri za pouk, da je treba skrbeti za izobrazbo v domačih jezikih, zahteva šolsko izobraževanje v treh jezikih: v materinem jeziku dijaka, v angleščini in še v tretjem jeziku

Predavatelj Neville Alexander iz Južne Afrike

(afrikaans, francoščina, drug afriški jezik). Večjezična vzgoja na osnovi materinega jezika naj bi bila smernica južnoafriške (in tudi vseafriške) jezikovne politike. Angleščina in francoščina naj bi izgubila primat izvoljenih jezikov.

Neville Alexander zastopa mnenje, da je vsakdo tujec v svoji domovini, kdor se ne more ustrezno izražati, artikulirati v svoji materinščini.

Zgrešena pravica staršev

Kljub odločnim korakom v smeri jezikovne politike pa je južnoafriška politika spregledala pomembne čeri in je s tem pripomogla, da danes jezikovno izobraževanje ni optimalno. Na pritisk belcev je namreč parlament dopustil, da starši odločajo o učnem jeziku v šolah. In večina staršev, tudi črnkih, se odloča za pouk v angleščini. Zdaj pa se kažejo gnili sadovi bivše apartheidske jezikovne politike: črnski učitelji namreč ne znajo angleško, zdaj pa naj poučujejo v angleščini. Starši se za angleščino odločajo zato, ker ne verjamejo v funkcionalnost svojega jezika. Najkasneje na

tej točki so postale očitne paralele s koroško jezikovno politiko.

Izhod iz tega začaranega kroga bi bil za Nevilla Alexandra osemletni osnovni pouk v materinščini, da bi dijaki obvladali svoj materin jezik in pojmovni svet. Šele po tej fazi naj bi prestopili na angleščino, ki je dominanten jezik gospodarstva in medijev.

Šolski poizkus bilingvalnega izobraževanja v jeziku hosa in angleščini, ki trenutno teče na zahodu države, že kaže zelo pozitivne rezultate in se lahko zgodi, da bo postal vzor za novo državno jezikovno politiko.

Model večjezičnega jezikovnega izobraževanja pridobiva vse več privrženec med črnici ter govorci jezika afrikaans, odklanjajo pa ga govorci angleščine, ker se bojijo, da bi izgubili dominantne pozicije.

Kljub vsem težavam pa Neville Alexander ni opustil sna, da bojo v doglednem času v Južni Afriki avtohtoni jeziki črncev tudi na univerzah učni in predavalni jeziki.

Franc Wakounig

MONGOLI V BOROVLJAH

Predstavili so svojo bogato kulturno dediščino

Obredni ples v čast bogovom

Mongoli so bili v Borovljah. Prišli so konec minulega tedna in ostali so do torka, 13. junija. Prišli so na povabilo avstrijsko-mongolske družbe in predstavili so svojo nadvse bogato kulturo. V naši zavesti so Mongoli še vedno tisti divji jezdec iz azijskih step, ki so od 13. stoletja naprej pod legendarnim Džingis Kanom in njegovimi potomci bili trepet in strah Evrope. Pred njimi so to bili Huni, Ostri in Ogri (Madžari). Džingis Kan je sploh vzpostavil doslej največje kraljestvo sveta, ki je segalo od obal Tihga oceana do Srednje Evrope. Sedež njegovega kraljestva je bilo mesto Karakorum v puščavi Gobi.

Mongoli imajo danes svojo lastno državo Republiko Mongolijo, ki je vpeta med Rusijo in Kitajsko, dolga desetletja bila igrača njunih politično-ekonomskih in ideoloških interesov. V Mongoliji, ki meri več kot 1,3 milijona kvadratnih ki-

lometrov, živi okoli 2,7 milijona ljudi. Dve tretjini živi nomadsko življenje, ki se po pradavnih običajih odvija v jurti in na prostranih pašnikih.

Današnja Mongolija se angažirano vključuje v svetovne gospodarske, politične in ekološke tokove, pri tem pa skrbno pazi, da se ohranja identiteta ljudstva, ki jo je močno oblikoval lamaistični budizem.

ZDAJ JE DOKONČNO PRISTAL:

Projekt »S kulturo na krilih«

S kulturo na krilih« se je imenoval projekt radia AGORA, ki so ga s podporo EU oblikovali dijaki treh celovških šol: slovenske gimnazije, gimnazije v Vetrinju in šole Waldorf. Projekt sta spremljala mentorja Brigitte Strasser in Dragan Janjuž.

Po opravljenem delu: skupina na vrtu radia AGORA

Projekt je trajal pičlo poldrugeto leto, zaključen pa je bil v soboto na radiu samem. To je bila priložnost za oceno projekta. Splošno mnenje sodelujočih je bilo, da jim je ponudba razširila pogled na kulturno dogajanje v bližnji in daljši sosesčini, saj so med drugim obiskali igralce na vovbrškem gradu, bili so v

slovensko-beneški vasi Topolovo, kjer se vsako leto zvrsti eno najbolj zanimivih literarnih srečanj srednje Evrope, bili so v Ljubljani, posebej pa jim bo ostalo v spominu sodelovanju na mednarodnem natečaju (Global junior challenge) v Rimu. O teh obiskih so pripravili deset radijskih reportaž.

LIBUČE – MILKI HARTMAN V SPOMIN

Ljubila je življenje, pesnikovanje in narod

Preteklo soboto 9. junija, je na krasnem vrtu galerije Falke, pod milim nebom, potekal kulturni večer v spomin znamenite sovaščanke in besedne ustvarjalke Milke Hartman. Domače kulturno društvo »Kralj Matjaž« se je pred leti obvezal, da se na dan njene smrti spomni svoje samorastniške pesnice z libuškega puela.

Milka Hartman se je rodila 11. 2. 1902 v Spodnjih Libučah na starševi kmetiji. Po obisku utrakvistične šole v Libučah in izbruhu 1. svetovne vojne je pomagala deset let na domači kmetiji. Leta 1924/25 je obiskovala gospodinjsko šolo v Ljubljani. Med vojno in po vojni je vodila kuharske tečaje po južnem Koroškem, bila kulturno aktivna in pridno pesnikovala. Leta 1934/35 so izšle zbirke Dekliške pesmi, Med cvetjem in soncem, Moje grede (1952), Lipov cvet (1972) in Pesmi z libuškega puela (1977). Njene pesmi so iz kmečkega in vaškega življenja. Opeva vonj pokrajine izpod Pece, utrip letnih časov, veselje, žalost, skromnost, vero v boga, optimizem, ljubezen do življenja in slovenskega naroda. Njen pesniški jezik je

Milkina sorodnica Eva Verhnjak-Pikalo

Foto: Stukelj

preprost, razumljiv in izvirne so predvsem njene narečne pesmi. Milka Hartman je prejela za svojo pesniško in kulturno delo razna odlikovanja: literarno nagrado »Vstajenje« tržaških Slovencev (1973), častni naslov profesor (1983), Tischlerjevo nagrado (1984) in priznanje Os-

vobodilne fronte slovenskega naroda (1986). Pesnica je umrla 9. junija 1997.

Spominsko-literarni večer so oblikovali dijaki in dijakinje 6. a, b in c Velikovške gimnazije z učiteljico slovenščine Evo Verhnjak-Pikalo na čelu. Zamisel za oblikovanje tega večera

se je rodila ob večerji na Bledu v začetku aprila, ko se je skupina dijakov vrnila z obiska pobratene šole v Ljubljani. Dijaki in dijakinje slovenščine so ta predlog sprejeli/e in takoj pričeli s pripravami in vajami. Učiteljica Eva Verhnjak-Pikalo je zelo plastično obujala spomi-

ne na svojo »teto«, ki je živela od leta 1980 pri njenih starših. Izbor Milkinih pesmi, ki so nekako predstavile njene življenjske postaje, pa so odlično recitali gimnazijci, ki so si izbrali slovenščino za obvezen tuj jezik na višji stopnji. Eva Verhnjak-Pikalo je Milko orisla kot značajno, nasmejjano, humorno žensko, včasih pa je bila tudi huda in nevoljna. Spomnila se je skupnih majskih molitev, božičnih večerov in drugih praznikov. Rada in redno je tudi poslušala slovenske oddaje koroškega radia, pekla dobre torte, ki jih je potem tudi lepo okrasila. Milka je bila zelo verna ženska, veliko je molila in prebirala sv. pismo, s svojim bratom Francijem pa je tudi veliko diskutirala o politiki. Bila je polna vere in ljubezni do življenja, posebno nervozna, in to je bil redek slučaj, pa je bila ob obisku škofa Kapellarija.

Kulturni večer so zaokrožili pevci moškega zbora »Kralj Matjaž« pod vodstvom Hanneša Koschutnika, dekliški zbor Velikovške gimnazije in dijaki Michael Samselnig na saksofonu. Večer je izzvenel v prijetnem vzdusju. M. Š.

K & K - ABONMA

»Alisa, Alica« zaključili polletni abonma

Prejšnji četrtek, 7. junija zvečer, bo ostal mnogim ljubiteljem gledališča na Koroškem v globokem in morda vsaj nekoliko trpkem spominu. V celovškem Ljudskem domu, ki tak naslov nosi tidi na fasadi stavbe, poleg nemškega

seveda, smo v skromnih prostorih klagenfurter enemble videli presunljivo melodramo, globoko gledališko izpoved dveh žensk, begunke iz nedavne preteklosti, iz Bosne, in »dobrotnice« iz Slovenije, ki jo je vzela pod streho. Toda ta dobrotta se sprevrže v tiranijo. Begunka ji služi za razreševanje svojih osebnih problemov, njena ambivalenca do nje pa sega od krčevite ljubezni do pogubnosti. Kako bi moglo nesrečno dekle v objemu neobzirne malomeščanke, nepotešene razočarane ženske, prepojene s konjekom in in sovraštvom, drugače

izreči svojo bol kot s stavkom: »Bila sem gola in bosa, ampak nikoli tako, poniževali so me s sovraštvom, vi pa me z ljubeznijo in dobrotto.«

S to presunljivo predstavo Slovenskega ljudskega gledališča v Celju v režiji Mitje Logarja in glavnih igralk Barbare Vidovič in Milade Kalezic sta k & k in Slovenska prosvetna zveza zaključila prvo polletje letošnjih abonmajskih predstav. Na zanimivi predstavi **Markiza de Sade** SLG Celje se srečamo spet **20. septembra** v k & k v Šentjanžu.

TINJE-RAZSTAVA DEL DRAGA DRUŠKOVIČA

Simbolne podobe v sijajnih barvah

Osnova umetniškega ustvarjanja Draga Druškoviča je njegov raznoliki osebni razvoj, ki temelji med drugim tudi na spiritualnem doživljanju kozmosa. Umetnik pri svojem delu črpa iz bogate zgodovine različnih verskih tradicij in kultur. V njegovih delih so zajeti motivi indijanskih, afriških in krščansko evropskih tradicij, ki se zlivajo v eno harmonično celoto. Moč osnovnih barv – rdeče, modre, rumene, črne in bele – se učinkovito ujemajo, sijajnost barv je zelo intenzivna, vendar nikoli vpijoča. Druga pomembna značilnost njegovega ustvarjanja je simbolika. Stari znaki so nabiti z močjo in vsebino in so bili v vseh kulturah povezani z božjim v minljivem. Teh arhetipskih znakov se poslužuje umetnik, ko

Drago Druškovič pred svojo umetnino

Foto: Stukelj

upodablja krog, križ, špiralo idr. Drago Druškovič uporablja različne tehnike, zelo ljubi staro grafično tehniko radiranje.

Razstava je na ogled v prostorih tinjskega doma, do 4. julija 2001.

M. Š.

Slovenska prosvetna zveza / Slowenischer Kulturverband

Predstavitev knjige

Martine Berchtold-Ogris, Brigitte Entner in Helene Verdel

»Drava je svoja frava.

H kulturi in zgodovini Drave«

Sobota, 23. 6. 2001, 18.00
Pristanišče Želuče / Bilčovs

Predstavitev bo v okviru pristaniškega praznika občine Bilčovs.

Sodelujejo: Michael Erian, saksofon
Richard Klammer, trobenta
Duo Albert & Pavle
Trio Drava

Avtorice v monografiji obravnavajo predvsem predel reke Drave, ki teče skozi koroško dolino Rož. Z vidika humane geografije in kulturne zgodovine je osvetljeno medsebojno vplivanje reke in ljudi skozi stoletja. Prikazujejo ambivalentni portret reke Drave, ki je hkrati življenjska žila in nevarnost ter poveza-va in meja.

Ob slabem vremenu bo predstavitev knjige s kulturnim programom v gostilni Ogris-Miklavž v Bilčovsu.

CELOVEC / SLOVENSKA GIMNAZIJA

Šolska akademija kot obraz šole

Letošnja 43. šolska akademija, ki je potekala pretekli petek v avli slovenske gimnazije, je bila pod geslom »Praznik jezikov, praznik barv«. Bogat in pester spored je bil prikrojen evropskemu letu jezikov, oblikovale pa so ga številne dijaške projektne skupine z mentorji.

Tradicionalno šolsko prireditve je odprl mladinski zbor pod vodstvom Romana Verdela. Nato je pozdravil vse navzoče, med njimi celo vrsto častnih gostov, ravnatelj Jože Wakounig in poudaril pomen povezovanja gimnazije s kulturnimi društvi na podeželju. V tem letu je gimnazija pobratena z Mladinskim centrom na Rebrci, ki je postal pomemben kraj srečanja mladih, in se zahvalil župniku Poldeju Zundru za njegovo prizadevno delo. Spomnil se je glasbenega pedagoga Franceta Ci-

Dijaki in dijakinje pri izvedbi projekta

Foto: Stukelj

gana, ki je bil ena poglavitnih osebnosti prve in tudi vseh akademij do leta 1970. On je postavil tudi temelje glasbeni in pevski vzgoji na šoli; zbori pa so še

danes sestavni del gimnazijskega delovanja.

Akademija pa je tudi neke vrste bilanca šolskega leta, ki se nagiba h koncu. Šola je lah-

ko ponosna na projekt štirjezični Kugyjev razred, s katerim je prejela lani decembra »Evropski pečat za inovativne jezikovne projekte 2000«. Razveseljivi sta tudi prvi mesti Nataše Sienčnik iz 7. a razreda pri spisovnem natečaju ob 10. oktobru 2000 in Nadje Lampichler, ki je pri tekmovanju Kenguru matematike v svoji skupini Benjamin zbrala na deželni ravni največ točk. Spodbudni so tudi dosežki na športni ravni – tretje mesto na deželnem košarkarskem prvenstvu (nižja stopnja), drugo mesto pri odbojki (višja stopnja) in peto mesto pri namiznem tenisu na zvezni ravni.

Gimnazija pa tudi skrbi za spomin na grozodejstva naci-fašizma z zgodovinskim projektom, ki ga vodi od leta 1995 dalje profesor Štefan Pinter.

Polde Zunder iz Železne Kaple je v svojem pozdravu povedal, da so pred 21 leti spet obudili Komendo, ki je postala kraj srečanja in ustvarjanja mladih. Opozoril je tudi na zgled prvega ravnatelja Joška Tischlerja, ki je izžareval srčnost in ljubezen do naroda.

Nato so dijaki in dijakinje vseh razredov predstavili jezike, ki jih poučujejo na šoli, jezike migrantov v glasbi, besedi in plesu. Kugyjev razred je poročal o izkušnjah in doživetjih pri izvedbi projekta o srednjem veku, glasbeno pa je akademijo zaokrožil mešani pevski zbor (vodi Stanko Polzer) in šolski orkester pod vodstvom Romana Verdela. Dekleta pa so ganjeno zapela lastno skladbo, ki so jo posvetili ravnatelju Jožetu Wakounigu.

M. Š.

KONCERT MEPZ »PODJUNA PLIBERK«

»ZDAJ JE POMLAD«

Spesmijo »Zdaj je pomlad« Franceta Czigana in na besedilo Ivana Cankarja so pevke in pevci mešanega pevskega zbora »Podjuna« pod vodstvom Toneta Ivartnika pozdravili v igred in številne poslušalce na letošnjem koncertu v Kulturnem domu v Pliberku.

Prvi del koncerta je bil posvečen najpomembnejšemu slovenskemu pesniku Francetu Prešernu. Zelo zanimiv film o njegovem življenju in delovanju nam je v besedi približal njegovo ustvarjalnost; pevke in pevci MePZ »Podjuna« ter vokalna skupina VOX pa so vmes občuteno zapeli nekaj njegovih najlepših pesmi. Samoumevno in prav bi bilo, da bi bil Prešeren znan vsakemu Slovencu. Upamo, da je ta prireditev vsaj malo pripomogla k temu.

V drugem delu koncerta so se pevke in pevci »Podjuna« spomnili tudi skladatelja, zbiratelja in harmonizatorja številnih ljudskih pesmi, Franceta Czigana.

Otroški zbor »Mlada Podjuna«, ki ga vodi nadarjena mlada vzgojiteljica Katja Mandl iz Libuč, je korajžno in veselo zapel tri pesmice. Eno od teh, »Kadar boš ti vandrat šel«, prav tako izpod peresa Franceta Czigana, so zapeli ob spremljavi harmonike in kitar. Na otroško prirsčen način so na koncu čestitali še predsedniku Milanu in ženi Veroniki za rojstvo hčerke Magdalene. Vsa pohvala Katji in staršem, ki tudi v današnjem času vzpodbujajo otroke k petju in jih vestno vozijo na vaje.

Nato so lok pesmi napeli pevci MePZ »Podjuna« od dalmatinske, makedonske, belokranjske, slovenske, nemške pa do rezijanske in tako pokazali zanimive razlike med deželami in pokrajinami. Spored sta povezovali Krista in Sabina.

Foto: Stukelj

Predsednik zbora Milan Piko se je nato v imenu vseh pevk, pevcev in dirigenta zahvalil dolgoletnim pevcem zbora. Priznanja so prejeli Herman in Marta Germ ter Fric in Nežika Kert, ki so bili leta 1974 ustanovitelji zbora; Herman je bil njegov prvi predsednik, Fric pa mu je prav tako predsedoval nekaj let. Seveda pa so bili v prvi vrsti vsi vneti pevci, ki so 25 let zvesto stali zboru ob strani. Prav tako sta prejela priznanja za 25-letno zvestobo zboru Rezka Kapun in Matevž Nachbar.

»Hvala vam, ki ste žrtvovali veliko prostega časa ter vložili mnogo truda, idej, dobre volje in ljubezni za ohranitev naše lepe slovenske pesmi in s tem doprinesli velik delež k obstoju slovenske besede na Koroškem. Bog lonaj!«

Podjuniški koncert je s slovenskimi in angleškimi skladbami popestrila vokalna skupina VOX iz Pliberka. Mladi pevci pod vodstvom učiteljice Traudi Katz-Lipusch so na zabaven način predstavili svoj

program in pevec Marko je imel precej »notno«, saj poje pri zboru in VOX.

Za lep zaključek pevskega večera pa je poskrbel šarmantni Pepej Krop s prijatelji. Na mah je osvojil poslušalce in se prikupil najmlajšim, mladim in starejšim obiskovalcem. Bil je resnično lep večer in bilo je za vsako uho nekaj!

mlak

ZA SLADOKUSCE

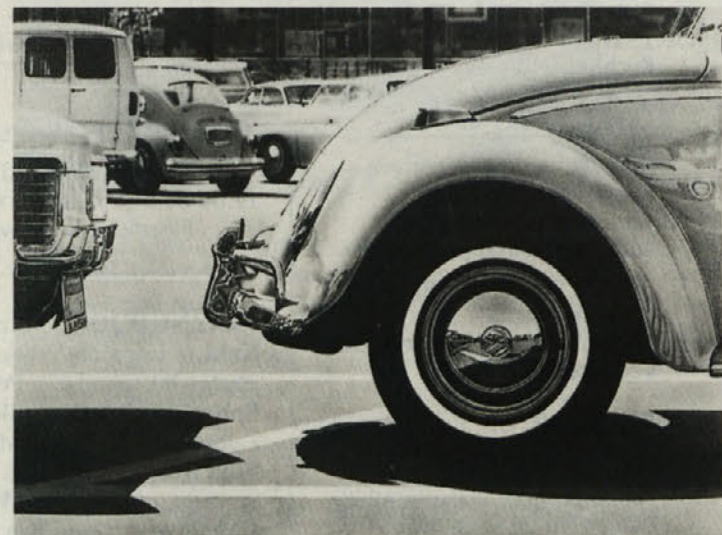
Obiščite razstavo z Janjo Zikulnig!

Če že umetnost, naj bo razumljiva za vsakogar. Komu se ljubi dolgo ugibati o skriti izpovedi, tajnem sporočilu in podobnem, ko pa ni kaj videti, le barve in nejasne oblike«. Že pol stoletja je minilo, odkar so umetniki takole reagirali na neprestano kritiko.

Mlada generacija kreativnih ljudi, ki je – kot običajno – že iskala nove prijeme, da bi z njimi spodrinila staro generacijo in se uveljavila, je samozavest-

no zagotavljala, da bodo njihova dela preprosta, vsakdanja, razpoznavna in razumljiva prav za vsakogar. Vse to, kar je zanimivo, razveseljivo in zabavno za večino ljudi, se bo odslej tudi pojavljalo v novih, modernih likovnih izdelkih.

Tako je bilo ob rojevanju te nove umetnostne smeri, ki že več kot petdeset let zavzema važno mesto. Likovno gibanje POPART – to pomeni popularna, poljudna umetnost, če ne

PLIBERK / KULTURNI DOM

»Živalske novice«

Sodelovanje Slovenske prosvetne zveze s koprskim gledališčem postaja obojestransko koristno. Medtem ko je koprsko gledališče sprejelo že nekaj mjuziklov iz Koroške, je tokrat prvič gostovalo na Koroškem. V pliberškem kulturnem domu so minuli ponedeljek trije gostujoči igralci iz

Slovenskega stalnega gledališča v Trstu zaigrali otroško predstavo avtorja Primoža Suhodolčana. Odlično predstavo je režirala Katja Pegan, voditeljica koprškega gledališča. K uspehu svoje prispevajo tudi lepa scena in kostumi Eke Vogelnic in pa živahna in za mladino dokaj učinkovita glasba rapa, popa in tehna Mirka Vuksanoviča.

Predstavo so v ponedeljek v Pliberku zaigrali dvakrat, videlo jo je nad 500 otrok iz Pliberka in njegove neposredne okolice.

bi v tej navidezni preprostosti lahko odkrivali mnogo, mnogo več.

V Mestni galeriji si boste lahko skupaj s kulturno posredovalko Janjo Zikulnig ogledali dela POPART-a, odkrili med umetniki znana imena kot so Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Christo in druga. Povabljeni ste na skupno odkrivanje teh umetnin!

Vodstvo po razstavi POPART; NOUVEAU REALISME, HYPERREALISMUS v slovenščini z Janjo Zikulnig v torek, 19. junija 2001, ob 17. uri; Stadtgalerie Celovec, Thatergasse 4.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 14. 6.
 ŠENTILJ, farna cerkev –
 Cerkevni in farni svet
 10.30 Farni praznik. Sodelujejo: MG
 St. Egyden, Cerkevni pevci, Duo
 Albert & Pavle, gasilci in druga
 šentiljska društva
 ŽITARA VAS, pri Rutarju –
 SPD Trta
 12.00 Kolesarski izlet (ob 12.30 ob
 Ženeškem jezeru; cilj: Breško
 jezero, navrh piknik
 OBIRSKO, pri Kovaču – SPD
 Valentin Polanšek
 13.00 Kolesarski izlet

PETEK, 15. 6.

ČEPIČE, pri Juenni
 20.00 Predstavitelj zgoščenke 4J
 »Posneli smo smetano«

SOBOTA, 16. 6.

DUNAJ, v klubu – KSŠSD
 20.00 Videofilm in fotografije;
 razstavljajo: Bea Bakondy, Iris
 Döcker, Miha Horvat
 PLIBERK, kulturni dom
 20.30 Koncert s komornim zborom
 Cantus

NEDELJA, 17. 6.

GRADEC, Salvatorkirche
 17.00 Koncert s komornim zborom
 Cantus

PONDELJEK, 18. 6.

CELOVEC, Mladinski dom – SAK
 19.00 Redni občni zbor
 CELOVEC, dom glasbe
 19.30 Koncert s komornim zborom
 Cantus

SREDA, 20. 6.

BOROVLJE, v ljudski šoli
 19.00 Dražba del koroških umetnikov
 za nabavo računalnikov
 DUNAJ, v klubu – KSŠSD
 19.30 Iz svojih del bere Martin
 Kuchling

ČETRTEK, 21. 6.

CELOVEC, v vrtu Mohorjeve –
 Dvojezični zbor, SPZ
 19.00 Koncert »Kurt Ostbahn &
 Combo«. Predskupina »Bališ«
 Bilčovs, Posojilnica-Bank –
 Katoliška akcija
 19.00 Ples in predavanje »Ples-telo«;
 Vodi Freia Leonhardt

PETEK, 22. 6.

CELOVEC, Mikschallee 4 –
 Mladinski dom, Varstvo ABCČ,
 Dvojezični vrtec Celovec
 15.00 Poletna veselica pod geslom
 »Širni svet indijancev«
 CELOVEC, center »Franz von
 Sales« – Katoliška akcija
 19.00 Ples in predavanje »Ples-telo«;
 Vodi Freia Leonhardt
 DOBRLA VAS, kulturni dom –
 Posojilnica-Bank Podjuna
 19.00 Redni obni zbor

SOBOTA, 23. 6.

DUNAJ, Grünbergwiese, 16.
 okraj – KSŠSD
 15.00 Klubski piknik
 ROŽEK, v gradu
 19.00 Knjižne presoje
 SELE, farni dom – PD Sele
 20.00 Koncert pod geslom Pesem
 povezuje. Sodelujejo: Pavana

(plesna skupina iz Škofje Loke,
 MePZ Sele, Ansambel glasbene
 šole – oddelek Sele, šolarji LŠ
 Sele-fara in Sele-Kot

SUHA, na gradu – Oktet Suha
 20.30 Festival oktetov. Nastopajo:
 Banchieri Singers (HUN), Etno-
 skupina Katice (SLO),
 Doppelquartett Himmelberg
 (A), Dravograjski oktet (SLO) in
 Oktet Suha

RADIŠE, pri lipi pri farni cerkvi
 – SPD Radiše
 20.30 Poletni koncert Večer pod lipo.
 Ob slabem vremenu bo koncert
 v kulturnem domu.

NEDELJA, 24. 6.

ŠMIHEL, farna dvorana –
 KPD Šmihel
 11.00 Lutkovna igrice »Ostržek«
 PODPECA NAD ŽELEZNO KAPLO,
 pri Peršmanu – ZKP
 14.00 Tovariško srečanje protifašistov
 in demokratov
 ŠENTJAKOB V ROŽU, farna dvo-
 rana – Društvo upokojencev
 14.00 Kulturna prireditve

TOREK, 26. 6.

TINJE, v domu
 20.00 Odprtje razstave »Motivi foto-
 grafij«. Razstavlja: Elisabeth
 Draxler-Hafner

PETEK, 29. 6.

ŠENTJANŽ, k & k – k & k
 19.30 Vernisaža Brigitte Bachmann in
 Fritza Russa »Fundstücke«. Razstava bo na ogled do 12. 8. 2001
 ŠMIHEL, farna dvorana – MPZ
 Gorotan
 20.30 Kresna noč. Nastopajo: MePZ
 Gorotan, otroška skupina
 Katarina, vokalni sekstet MoPZ
 Foltej Hartmann, tamburaški
 ansambel Tamika iz Železne
 Kaple; za ples igra Trio
 Korenika

SOBOTA, 30. 6.

BISTRICA PRI ŠMIHELU, v Mlinu
 19.00 Odprtje razstave »Žafran cveti v
 Plaznici«. Razstavlja Lenc Kraut

PRAZNUJEJO: Marija
 Kakl iz Loga ob Vrbskem
 jezeru – 80. rojstni dan; Peter
 Bolterl in Cita Smrtnik iz
 Železne Kaple – rojstni dan;
 Vida Koncilija iz Dvora pri
 Šmihelu – rojstni dan; Wilhelm Kraiger
 z Metlove – rojstni dan; Antonija Per-
 njak z Brega – rojstni dan; Amalija Vavti
 in Peter Močnik iz Šmihela – rojstni dan;
 Beno Kraut iz Dobrle vasi – 50. rojstni
 dan; Ana Vidic iz Loč – 65. rojstni dan;
 Erika Lipitz iz Lovank – rojstni dan;
 Anja Blažej iz Podkanje vasi – rojstni
 dan; Ana Mak iz Encelne vasi – 46. roj-
 stni dan; Helga Leimisch iz Libuč – 50.
 rojstni dan; Anton Prajz iz Srej pri Šent-
 jakobu – rojstni dan; Toni Amruš s Teš-
 inje pri Šentjakobu – rojstni dan; Tomi
 Mischitz iz Kotmare vasi – rojstni dan;
 Magda Grentner iz Hodiš – rojstni dan;
 Marija Kofler iz Trnja na Brnci – življen-
 jski jubilej; Mici Pegrin, Antonija Pe-
 grin ter Lojze Kelih iz Sel – rojstni dan;
 Marica Žagar iz Večne vasi – rojstni
 dan; Bernhard Skias z Blata – 30. rojstni
 dan; Mirko Isop iz Gorinčič pri Šentjako-
 bu – 30. rojstni dan; Marjan Mikl iz Ce-

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 14. 6. ■ 18.00 Rož – Podjuna – Zilja

PE 15. 6. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 16. 6. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

NE 17. 6. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Praznična

PO 18. 6. ■ 18.10 Kratki stik

TO 19. 6. ■ 18.00 Otroški spored

SR 20. 6. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 17. 6. ■ 13.30 ORF 2 • V pogovoru s
 sosedi presegamo meje: Poletna akade-
 mija jezikovnih tečajev na celovski uni-
 verzit • Zaključni letni koncert učencev
 slovenske glasbene šole na Koroškem •
 Na zaključni prireditvi so ponovno odprli
 srca in denarnice za otroke smetiščarjev
 na Madagaskarju • Člani Komornega zbo-
 ra CANTUS iz Ukrajine kot kulturni amba-
 sadorji svoje domovine gostujejo tudi na
 Koroškem.

Vsebinsko slovenskega televizijskega spo-
 reda lahko preberete tudi na ORF-tele-
 tekstu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

PO 18. 6. ■ 2.55 ORF2 16.00 TV SLO1 (Pon.)

LJUDSKA ŠOLA I
 V BOROVLJAH
 vabi na dražbo del znanih
 koroških umetnikov
 v sredo, 20. junija, ob 19. uri
 v šolski avli, Neubaugasse 7
 Z izkupičkom bi radi nabavili raču-
 nalniško opremo za kakovosten in
 sodoben pouk. Dražbo bosta vodila
 Gertrude Kraxner in mag. Roman
 Verdel, otroci pa bodo zapeli nekaj
 pesmi. *Prisrčno vabljeni!*

Oglas

Zobozdravnik v Celovcu išče zainte-
 resirano dekle za delo asistentke v or-
 dinaciji. Nudi izobrazbo in izpopol-
 njevanje za zobozdravniško asistent-
 ko. Na voljo sta dve mesti. Ostalo po
 telefonu!

Dr. Mihael Weber, Sariastrasse 9,
 9020 Celovec, tel. 0463/50590

SLOVENSKI
VESTNIK

čestita

lovca – rojstni dan; Liza
 Müller iz Šentjanža – rojstni
 dan; Franc Wutte iz Male
 vasi – rojstni dan; Hani Ku-
 char iz Železne Kaple – roj-
 stni dan; Vida Brumnik z
 Obirskega – rojstni dan; Monika Smrt-
 nik-Hribar – rojstni dan.
 Za posredovanje imen slavljencev in slav-
 ljencev se zahvaljujemo predvsem sloven-
 skemu oddelku ORF v Celovcu!

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
 seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
 poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
 SV prejema podpore iz sredstev
 za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
 E-mail: sonja.wakounig@slo.at
 Tajništvo Urška Brunnik (-14)
 Naročniška služba Milka Kokot (-40)
 Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
 TISK
 Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
 tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00
 Viža 8.30 Živa 14.00 Viža 14.30 Korota-
 nov zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30
 KoroDan (KORO-žurnal 17.15–17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov
 mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklja

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Do-
 mača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30
 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane
 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in
 pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
 e-mail: agora@magnet.at

PE 15.06. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC
 News 11.06 Tedenski obzornik 12.00
 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Di-
 van 13.00 Zrcalo kultura: Primož Bežjak
 18.00 Otroški kotiček: Uganke 18.15 Govorim
 - govoriš (pon.) 18.45 Poročila 19.00
 Proud to be Loud 20.00 BBC News 20.06
 The Teen Beat Attack/ DJ Line 22.00 Rdeči
 boogie/ glasbeni magazin 23.00 Ta mera
 (pon.) 24.00 Soundtrack tedna: Serial Mom
 01.00 Glasba - jazz/world

SO 16.06. ■ 10.00 Forum 11.00 BBC
 News 11.06 Labirinti sveta 11.30 Cam-
 pus 12.00 Poročila 12.07 Na današnji
 dan 12.13 Divan 13.00 Svet je vas
 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 V
 pogovoru (pon.): Katja Weiss 20.00 BBC
 News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Siesta
 24.00 Glasba - jazz/world

NE 17.06. ■ 10.00 Evropa v enem tednu
 11.00 Literarna kavarna: Alojz Gradnik
 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan
 12.13 Divan 12.30 Special: Glas od gore
 in iz dole: Konoplja 18.00 Topel veter
 18.45 Poročila 19.00 Music for the Mas-
 ses / glasbeni magazin 21.00 The Rest
 of the Day 22.00 For Those About to
 Rock 24.00 Glasba - jazz/world

PO 18.06. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30
 Na dan z besedo 11.00 BBC News 11.06
 Zdrava ura: Dr. Franz Inzko 12.00
 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Di-
 van 13.00 Druga glasba: Slovenski in-
 terpreti 18.00 Otroški kotiček: uganke
 18.45 Poročila 19.00 Sto decibelov
 20.00 BBC News 20.06 Take the Jazz
 Train 22.00 Context XXI 23.00 Zrcalo
 kultura (pon.) 24.00 Glasba - jazz/world

TO 19.06. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC
 News 11.06 Govorim - govoriš 12.00
 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Di-
 van 13.00 V pogovoru: B. Ball: Verdräng-
 tes Erbe-jüdische Wurzeln 18.00 Otroški
 kotiček: Uganke 18.30 Na dan z besedo
 18.45 Poročila 19.00 SchülerInnenradio:
 BMZ Spittal 20.00 BBC News 20.06 Noche
 Latina 21.00 Campus (pon.) 22.00 Liter-
 arna kavarna (pon.) 23.00 Vešča/ Nacht-
 falter 00.30 Glasba - jazz/world

SR 20.06. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30
 Na dan z besedo 11.00 BBC News 11.06
 Literatura je dogodivščina 11.15 Voz la-
 tina 12.00 Poročila 12.07 Na današnji
 dan 12.13 Divan 13.00 Po Koroškem:
 Šolska akademija slov. gimn. 18.00
 Otroški kotiček: Uganke 18.15 Govorim-
 govoriš (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Iz-
 ven zakona 20.00 BBC News 20.06 Ruff
 Radio/ Hip Hop 22.00 Mad Force/ Hip
 Hop 24.00 Special (pon.) Glas od gore in
 iz dole 01.00 Glasba - jazz/world

ČE 21.06. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00
 BBC News 11.06 Govorim - govoriš
 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan
 12.13 Divan 13.00 Ta mera - ženski
 magazin 18.00 Otroški kotiček: uganke
 18.30 Na dan z besedo 18.45 Poročila
 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC
 News 20.06 Freak Show 21.00 Glasba
 22.00 Svet je vas (pon.) 23.00 Sto deci-
 belov 24.00 Glasba - jazz/world

GALICIJA/OBIRSKO

Skladatelj Hanzi Artač srečal Abrahama

Včeraj, v sredo, 13. junija, je v Galiciji srečal Abrahama pevec izpod Obirja, skladatelj Hanzi Artač. K lepemu okroglemu življenjskemu jubileju mu želita žena Mira in hčerka Marija vse najboljše, obilo sreče, zdravja, osebnega zadovoljstva ter božjega blagoslova. Zahvaljujeta se mu tudi za vso ljubezen in skrb, ki jo vsa leta

izkazuje svoji mali družinici in domu.

Želita mu, da bi se mu izpolnile vse skrite srčne želje, ter da bi privrelo iz njegovega srca še nešteto lepih melodij, ki bodo razveseljevale in ogrevale srca poslušalcev.

Zelo sta tudi ponosni, da imata v družinskem očetu in možu zavednega koroškega Slovenca, ki se z vso vneto in neustrašljivostjo bori za svoj obstoj.

Materino besedo namreč ljubijo in spoštujejo nadvse.

Čestitkam Hanzijeve družine in seveda številnih prijateljev se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika!

Pismo bralca

Kje je mladina slovenske gimnazije?

Zadnje nedeljo sem se udeležil spominske svečanosti na obeh straneh ljubljanskega predora, katero je priredilo društvo Mauthausen Aktiv, da se poklonimo vsem tem žrtvam in trpinom, ki so morali pod bičem barbarstva v nečloveških razmerah kopati predor Ljubelj.

Razveselil sem se, ko sem med zbranimi videl tudi mlade obraze, ki se očitno tudi zanimajo za našo preteklost v spomin na čas trpljenja in brezpravnosti.

Zelo sem bil presenečen nad vsemi govorniki, ki so opozarjali na budnost in pozabo na preteklost. Posebno pa sem bil vesel, da so prišli na to spominsko prireditel tudi mladi iz gimnazije Špital ob Dravi in Beljak, pod vodstvom njih profesorjev in da je mlad gimnazijec, neslovenec, spregovoril veliko spodbudnih besed.

Neizmerno pa sem bil razočaran in potrč ob dejstvu in ugotovitvi, da na tej spominski prireditvi ni bilo mladih – nastopajočih iz

slovenske gimnazije, kaj šele njihovih profesorjev razen nekaj izjem, da bi s tem pokazali vsaj kanček pietete do ljudi, kateri so bili tudi graditelji naše bodočnosti – naše gimnazije. Kje so bili dijaki študentskih mladinskih domov? Kje so bili mladi gojenci glasbene šole?

Sprašujem se, ali so na gimnaziji že res vsi otopeli in pozabili, ko so pred leti izjavili domovini zvesti, da je slovenska gimnazija veliki strup za Koroško in podobno. Ali se je ta strup spremenil v med, samo da bi bili zvesti in pokorni sedanjim oblastnikom? Zakaj ves ta strah? Zakaj se bojite Haiderja? Zakaj ni bilo tavišjih predstavnikov slovenskih organizacij na tej spominski prireditvi? Zakaj zapuščate tiste, ki si prizadevamo ohraniti mladim nepozaben in živ spomin na gorje nacifašizma in se družite s tistimi, ki nam želijo, da bi nas čimprej pobralo? Kje so bili predstavniki Koroške, razen Zelenih?

Spominska svečanost na južni strani je bila veličastna. Govori, petje – tudi partizansko, nastop mladih in jasen odgovor vsem tistim, ki mislijo drugače, da moramo mi vsi in še posebno priče časa, nenehno opozarjati mlade, da nikoli ne smemo dopustiti, da

bi se časi gorja in vojne povrnili. Župan občine Tržič je zaključil svoj slavnostni in vzpodbudni govor kot nekoč: Smrt fašizmu! In pri nas?

Na večer, ko sem se vrnil z Ljubelja, sem se udeležil še spominske prireditve v Zgornjih Libučah, katera je bila prirejena pokojni pesnici Milki Hartman. Spet mladi obrazi, nastopi teh, ki so brali njene pesmi, katere šele začenjajo rasti v naši zavesti in srcih. Čudovito branje svojih spominov na pokojno teto, prof. Vrhnjak, katera poučuje na gimnaziji v Velikovcu, da je zbrala ljubitelje in učence in učenke slovenske besede in pesmi, da popestri ta lepi in nepozabni spomin na Hartmanovo Milko, ki nam je in nam bo dajala in še poznim rodovom moči ter zavesti za obstoj na svoji zemlji.

Spet sem bil žalosten ob vračanju domov in se ponovno spraševal: kje je naša mladina slovenske gimnazije? Zakaj ni gimnazija več tista, ki bi nam bila v ponos in vzpodbuda za preživetje. Ali nam bodo v bodoče kazali našo pot od sosednega naroda drugi, sami pa bomo spali? Kam plovemo?

Bil je lep dan spominov, obenem pa tudi poln britkih spominov na preteklost in sedanost.

Lipej Kolenik

ČIRKOVČE PRI PLIBERKU

Umrl Kotnikov oče

Ne samo svojce, tudi ostale sosede in vaščane je pretresla boleča vest, da se je za vedno poslovil od nas znani in priljubljeni Kotnikov oče, Jurij Matschek iz Čirkovč. Dalj časa je bolehal in iskal pomoč pri zdravnikih, vendar mu tudi niso mogli dati, kar smo mu vsi iskreno želeli, zdravja. Pokojni je imel do kraja upanje. Neizprosna smrt in bolezen sta bila močnejša.

Pokojni Jurij Matschek se je rodil pri Komarju pri Luciji pred 67. leti. V številni družini je zorel na domu ob potoku Bistrica in šumeče Drave. Vendar teh lepih spominov na mladost je bilo rano konec. Kot mlad fant je moral poprijeti za delo na domu in drugod. Ko se je izučil za zidarja, je moral vsak dan na razna delovna mesta, danes tu in jutri tam. S

svojim znanjem in vedno pripravljeno pomagati je sezidal nešteto hiš in vsak mu je bil hvaležen za storjeno delo.

Kot mlad in delaven človek si je poiskal za prvo življenjsko družico Kropovo Gitko iz Vidre vasi, ki mu je pa na veliko žalost umrla, preden je rodila otroka. Kljub vsej tragiki in udarcem pa pokojni Komarjev Jurij ni obupal. Spoznal je po

letih Kotnikovo Irmo iz Čirkovč, v katero se je zaljubil in jo tudi poročil. Skupaj sta zoralo globoke brazde skupnega življenja, delala in ustvarjala. S pridnostjo in preudarnostjo sta popolnoma preuredila Kotnikovo domačijo in gospodarila za zgled drugim. Številni otroci so podedovali po pokojniku vrline marljivosti in ljubezni do dela in po letih odšli kot mlade lastovke iz ognjišča staršev. Poleg dela si

je vzel še večkrat čas, da je šel na razne naše koncerte in prisluhnil naši lepi domači slovenski pesmi, katero je rad prepeval v mladosti v sedanjem pevskem zboru Foltej Hartman in pozneje v cerkvenem zboru.

Ko smo se poslavljali od našega Kotnikovega Jurija, je nam vsem vtrepalo srce ob pesmi, ko vigred se povrne in oče se poslavlja ... ob misli, kako hitro je minil čas od tedaj, ko je Jurij prišel v vas h Kotniku in da danes odhaja za vedno od nas kot popotnik, dobri sosed.

Izredno veliko znancev, sorodnikov in prijateljev se je zbralo na njivi počitka v Nonči vasi, da mu iskreno izreče en skromen boglonaj za njegovo nesebično pomoč.

Pogrebni obred je opravil pliberški dekan mag. Ivan Olip, kateri je tudi orisal njegovo življenjsko pot od zibelke do groba.

Hudo prizadeti in žalostni ženi Irmi, vsem otrokom in sorodnikom velja naše odkrito sožalje. Domača zemlja naj mu bo lahka ob večnem počivanju. *ikej*

SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN

»Igrajmo se, zaplešimo« na Ravnah

Na zaključnem srečanju Otroških folklornih skupin Slovenije pod naslovom »Igrajmo se, igraymo se, zaplešimo«, ki je v začetku junija potekalo v OŠ Prežihovega Voranca na Ravnah, se je predstavilo enajst predšolskih in osnovnošolskih skupin. Izbrane so bile na desetih medobmočnih srečanjih, ki so potekala v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in njegovih območnih izpostav. Tako so mladi plesal-

ci prišli iz Lendave (Gaberje), Sežane, Sladkega Vrha (Zgornja Velka), Vipave, Lancove Vasi, Tišine, Socke, Artiča, Črnomlja, Žirovnice (Breznica) in Raven na Koroškem. Prikazali so kulturno dediščino svojih okolij in otroško radoživost, njihovi mentorji pa so prejeli priznanja za delo z mladimi.

Program zaključnega srečanja je oblikovala Nežka Lubej.

5.5.

STRUGARSTVO

Prodaja na sejmu umetne obrti
v Brežah/Friesach
v okviru deželne razstave
v soboto in nedeljo,
26. in 27. maja 2001

Razstava »Umetnost v lesu«
v Tržiču (Slovenija)
v Kurnikovi hiši
od 20. 4. do 21. 5. 2001

Stalna prodajna razstava
v Šmihelu nad Pliberkom
je odprta ob
ponedeljkih in torkih
9.00–12.00, 13.00–18.00
in po dogovoru

Franc Merkač
A-9143 St. Michael/Šmihel 3

telefon: 04235/44122
e-mail: home@fran.at

www.fran.at

NOGOMET/PODLIGA-VZHOD:

Bilčovs imel srečo

S potrebnostjo se je ekipa Bilčovsa izognila izpada iz podlige-vzhod. Nasprotnik v zadnjem krogu Launsdorf je bil na domačem terenu jasen favorit in to potrdil s prepričljivo predstavo. Bilčovščani so podlegli kar z 2 : 5, za dva »častna« zadetka sta poskrbela Velačič in Lippusch v zadnjih štirih minutah.

Tesna situacija na lestvici je v tem zadnjem krogu sezone 2000/01 poskrbela za izredno napetost, saj so se proti izpadu morale boriti vse ekipe tja do 8. mesta. ASV in Pokrče sta se z glatkima zmagama odločno rešila, Bilčovsu pa je pomagalo dejstvo, da je ekipa Klopinja osvojila proti DSG Borovlje z 2 : 2 le točko in s tem ostala na predzadnjem mestu z le eno točko zaostanka.

Rezultati: ASV – Gurnitz 6 : 1, Klopinja – DSG Borovlje 2 : 2, Launsdorf – Bilčovs 5 : 2, Pokrče – Ruda 4 : 0, Vetrinj – Velikovec 1 : 3, Žrelec – Šmarjeta 5 : 0, ATUS Borovlje – Wolfsberg 0 : 0

Lestvica	
1. ATUS Borovlje	26 16 7 3 49:16 55
2. Velikovec	26 16 6 4 56:20 54
3. ATSV Wolfsberg	26 13 10 3 45:19 49
4. Launsdorf	26 13 6 7 65:32 45
5. Žrelec	26 12 4 10 57:36 40
6. DSG Borovlje	26 7 11 8 34:36 32
7. Gurnitz	26 8 8 10 39:49 32
8. ASV	26 8 5 13 34:43 29
9. Pokrče	26 8 5 13 29:41 9
10. Šmarjeta	26 8 5 13 27:47 29
11. Ruda	26 9 2 15 3 4:74 29
12. Bilčovs	26 6 10 10 38:43 28
13. Klopinja	26 6 9 11 48:55 27
14. Vetrinj	26 6 4 16 30:74 22

Ekipa iz Bilčovsa si je zaslužno zagotovila obstoj v podligi

1. RAZRED D:

Grebinj v podligo

Tudi v tem razredu je bil zadnji krog odločilen, predvsem na vrhu. Tri ekipe so imele še možnost za naslov prvaka, in

Grebinj je pokazal najboljše živce. Z zmago s 5 : 1 proti Železni Kapli so se Grebinjčani poslovili v smer podlige, poraženci pa so prišli iz Metlove in Šentpavla. Ekipa Metlove je pri zadnjem na lestvici, Šmarjeta, z 2 : 2 osvojila le točko,

Šentpavel pa je celo podlegel Rikarji vasi z 1 : 2. Ob koncu lestvice sta »utrtili« svoji poziciji ekipi Vovber in Šmarjeta. V prestižnem derbiju med Globasnico in Šmihelom pa so triumfirali gostje s 3 : 1.

Rezultati: Železna Kapla – Grebinj 1 : 5, Metlova – Šmarjeta 2 : 2, Rikarja vas – Šentpavel 2 : 1, Šentlenart – Žitara vas 5 : 1, Globasnica – Šmihel 1 : 3, Vovbre – Eitweg 1 : 8, Tinje – Šteben/L. 2 : 4

Lestvica	
1. Grebinj	26 17 5 4 71:33 56
2. Metlova	26 16 7 3 63:24 55
3. Šentpavel	26 16 6 4 57:31 54
4. Žitara vas	26 14 5 7 47:31 47
5. Eitweg	26 14 3 9 54:31 45
6. Šentlenart	26 13 4 9 37:34 43
7. Šmihel	26 12 6 8 53:49 42
8. Rikarja vas	26 11 5 10 49:48 38
9. Šteben/L.	26 9 4 13 38:49 31
10. Globasnica	26 6 5 15 32:57 23
11. Žel. Kapla	26 7 2 17 37:72 23
12. Tinje	26 5 6 15 43:70 21
13. Vovbre	26 5 3 18 35:70 18
14. Šmarjeta	26 4 5 17 38:55 17

2. RAZRED C:

Sele na 6. mestu

Selani so v zadnjem krogu slavili deseto zmago v tej sezoni. Proti St. Martinu je zmago z 1 : 0 zagotovil Kelih. Ledince so si že predčasno zagotovile podvig v 1. razred, Rožek pa je s 16 porazi v tej sezoni »osvojil« zadnje mesto.

Rezultati: Bistrica/R. – Seebach 2 : 1, St. Martin – Sele 0 : 1, Poreče – Rožek 6 : 1, Dholca – HSV 2 : 1, Kriva Vrba – Osoje 2 : 6, Hodiše – Treffen

Lestvica	
1. Ledince	24 17 4 3 72:24 55
2. Treffen	24 15 5 4 59:19 50
3. Osoje	24 10 6 8 49:43 36
4. HSV	24 11 3 10 46:44 36
5. Seebach	24 10 4 10 54:49 34
6. Sele	24 10 4 10 36:35 34
7. Hodiše	24 8 8 8 36:35 32
8. Dholca	24 9 5 10 41:43 32
9. Kriva Vrba	24 9 4 11 35:50 31
10. Poreče	24 8 5 11 27:36 29
11. St. Martin	24 8 3 13 25:46 27
12. Bistrica	24 5 10 9 27:41 25
13. Rožek	24 3 5 16 32:74 14

2. RAZRED E:

Dobrla vas z visoko zmago

Tudi zmaga z 8 : 0 proti Važenberku Dobroščanom ni pomagala na vrh lestvice, čeprav ima ekipa isto število točk kot prvak Labot (59). Le-ta pa je v zadnjem krogu prav tako zmagal s kar 9 : 1 proti Pliberku II, tako da je ekipa obdržala boljše razmerje golov pred Dobro vasio. Žvabek je v tej sezoni bolj ali manj razočaral, z le 28 točkami je ekipa zdrsnila na 9. mesto.

Rezultati: Dobrla vas – Važenberk 8 : 0, Frantschach – Djekše 9 : 1, Labot – Pliberk II 9 : 1, Maria Rojach – Žvabek 1 : 2

Lestvica	
1. Labot	24 19 2 3 84:21 59
2. Dobrla vas	24 19 2 3 69:17 59
3. Šentpeter	24 17 3 4 54:19 54
4. Sinča vas	24 17 1 6 71:31 52
5. Frantschach	24 10 7 7 41:31 37
6. Galicija	24 10 6 8 34:31 36
7. M. Rojach	24 10 4 10 43:52 34
8. Reichenfels	24 9 4 11 42:37 31
9. Žvabek	24 9 1 14 48:73 28
10. Važenberk	24 4 5 15 25:61 17
11. Pliberk II	24 5 1 18 24:70 16
12. Preitenegg	24 4 3 17 18:56 15
13. Djekše	24 2 3 19 19:73 9

T. G.

NOGOMET
KVALIFIKACIJE ZA SP

Slovenija korak bližje do »mundiala«

Nogometna reprezentanca Slovenije je minulo sredo v gosteh (pred 26 tisoč gledalci v Baslu) premagal Švico z 1 : 0. Odločilni zadetek je v 82. minuti tekme po grobi napaki Henchoza dosegel Cimerotič. Švicarjem je reprezentančni krst sodobnega baselskega stadiona tako pokvarila zmaga Slovenije, ki še ostaja v igri za uvrstitev na svetovno prvenstvo prihodnje leto na Japonskem in v Južni Koreji – odločilna tekma bo najbrž tista 1. septembra v Ljubljani z Rusijo. Slednja ima pred Slovenci na drugem mestu trenutno štiri točke prednosti. Neposredno se na SP uvrsti zmagovalca skupine, drugouvrščena ekipa pa gre v dodatne kvalifikacije.

Slovenci so se z zmago v Baslu maščevali za »nesrečni« remi v Ljubljani, ko si je takratni vratar Slovenije Mladen Dabanovič praktično sam zabil dva zadetka. Tokrat so Švicarji v uvodnih minutah močno pritislili in v 15. minuti je Frei neovirano s kakšnih 14 metrov

sprožil udarec proti vratarju Simeunoviču, a na srečo ni zadel okvira vrat. Prav tako ne v 32. minuti, ko je s strelom z glavo znova iz ugodne priložnosti zgrešil našo mrežo.

Ob polčasu je Milana Osterca, ki ni dobil niti dvobojev v zraku, zamenjal Mile Ačimovič. Naši so zožali igralni prostor in vzpostavili ravnotežje. V 70. minuti je Pavlin napravil priložnost tekme. Po prostem strelu Zahoviča je prišel do žoge Ačimovič, lepo je zaposlil Pavlina, ta pa je s petih, šestih metrov od vrat streljal z glavo izjemno slabo in naravnost v naročje Pascola. Slovenija je povedla v 82. minuti. Kapetan Švicarjev Stephane Henchoz je želel vrniti žogo vratarju, toda to je storil slabo in do nje je prišel Sebastijan Cimerotič, ki jo je hladnokrvno z desetih metrov poslal v mrežo Pascola. Švicarji so zapretili še dvakrat – najprej je v 86. minuti napravil priložnost Londat, v zadnji minuti sodnikovega podaljška pa je Simeunovič ubranil nevaren strel Sese. Slabi poljski sodnik Jacek Granat je Zlatku Zahoviču, prvemu zvezdniku slovenske ekipe, zaradi zavlčevanja tik pred koncem podelil parni rumeni karton, tako da Zahovič ne bo mogel igrati proti Rusiji.

Damijan Toplak

SMUČARSKI SKOKI

Stefan Kaiser državni prvak pri juniorjih

Konec tedna so se najboljši avstrijski »orli« merili na državnem prvenstvu na 90-metrski skakalnici v nordijskem stadionu v Beljaku. Tekmovanje so priredili na skakalnici z umetno maso, ker je bilo v februarju terminizirano prvenstvo odpovedano zaradi pomanjkanja snega.

Na prvih petih mestih se je uvrstila celotna uspešna ekipa iz svetovnega prvenstva v Lah-tiju na čelu z novim državnim prvakom Andreasom Widhölz-lom, ki je poletel 93,5 oz. 94 metrov. Andreas Goldberger, ki je po prvi seriji jasno vodil z 99 metri, je v drugem poskusu pristal že pri 87 metrih in s tem osvojil »le« drugo mesto.

Upora mladine tokrat ni bilo, toda Zahomčan Stefan Kaiser je kot najboljši junior na šestem mestu osvojil naslov juniorskega državnega prvaka. V prvi seriji je poletel 87 metrov, v drugi

pa se je stopnjeval kar za sedem metrov. S koroško ekipo pa je Kaiser v ekipnem tekmovanju osvojil sedmo mesto, zmagal je Salzburg I s Felixom Gottwaldom pred Zgornjo Avstrijo z Goldbergerjem ter Tirolsko II z Widhölz-lom. V enem tednu se bo celotna elita avstrijskih smučarskih skakalcev spet

srečala na Koroškem, tokrat na intenzivnih pripravah ob Baškem jezeru.

Najmlajši člani ŠD Zahome pa so se konec tedna udeležili tekmovanja v Sloveniji. V močni zasedbi (kar 120 skakalcev) je Tomaž Druml dosegel odlično 3. mesto!

T. G.

ŠAHOVSKI OREH št. 158

Silvo Kovač

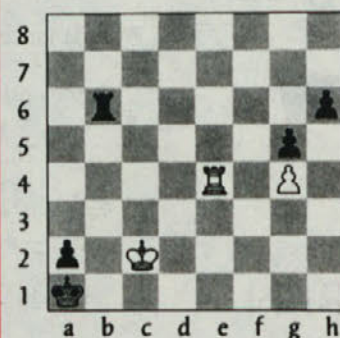
Razpletna kombinacija: Beli na potezi zмага

V položaju na šahovnici bi čr-nemu hitro prisodili dobljeno končnico, saj ima materialno premoč dveh kmetov. Šibkejši beli, ki je na potezi, pa je odkril motiv, ki zaradi slabega položaja črnega kralja omogoča belemu pot do zma-

ge. Ta pa vodi samo v razpletu v kmečko končnico, kjer je vsak tempo – čas odločilen!

Rešitev št. 157

Z malce nenavadno, vendar učinkovito potezo 1.Te8+! se v trenutku zruši črna pozicija. Pa poglejmo možna nadaljevanja črnega: na 1...Ke8 sledi 2.Sd6+ in črni izgubi nezavarovano damo na polju h5. V nadaljevanju 1...Te8: 2.Dd6+ Kg8 3.Se7+ Kf8 4.Sg6++ pa črnega kralja čaka presenečenje v zadušnem matu, ki nastane po 4...Kg8 5.Df8+! Tf8: 6.Se7 mat. Lekcija iz zadnje naloge je bila tokrat v praktični preobliki!

Avstrijsko državno prvenstvo v Beljaku:

1. Andreas Widhölzl 250 (93,5/94)
2. Andreas Goldberger 245,5 (99/87)
3. Martin Höllwarth 243,5 (90/95)
4. Stefan Hornigacher 237 (94/91)
5. Wolfgang Loitzl 235 (91/89)
6. Stefan Kaiser 234 (87/94)